

Ressel J.: Wie steht es tatsächlich mit der Kirchenmusik?

Sengstschmid W.: Das Stundengebet

Busch H.: Musik für Denkmalorgeln

Haselböck H.: Die schlafende Königin

+++ : Die Orgelbegleitung

## BOLLETTINO CECILIANO

Febbraio 1980

Barosco L. N.: Il canto e la musica sacra nel documento della S. Congregazione per l'Educazione Cattolica

Il 23° Congresso Nazionale

Menichetti D.: Victimae paschali — sequenza : 4-glasni mješoviti zbor

Menichetti D.: Tristis est anima mea — motet za 4-glasni mj. zbor

## SADRŽAJI DOMAĆIH GLAZBENIH ČASOPISA

### CERKVENI GLAZBENIK

Leto 73 (1980) št. 1-3

Oražem F.: Izvor in temelj liturgičnega leta

Tomc M.: Moje srečanje s popevkami

Škulj E.: Alojz Mihelčič (1880—1975)

### MUZIKA

1978 broj 1/2

Tomašek A.: Tradicionalističko usmjerenje suvremene muzičke pedagogije

Trifiletti I.: Utjecaj glazbe na razvitak retardirane djece

Smailović A.: Grafičko-analitička metoda prikazivanja djela u nastavi muzike.

Celio Cega A.: Između dvije Aide

Glavić T.: Na izvoru zvuka

Keršovan A.: Sto godina »Zelenog brijega«

Markovac P.: Beethoven

Njirić N.: (Izvan) glazbena sadržajnost Beethovenovih djela

Tabaka T.: Pionir društveno angažirane muzike

Trajbar B.: Velikan suvremenog pijanizma

Šaban L.: Počast obnovitelju

Ećimović M.: Glazbeni folklor Hrvatske

Hrg F.: Narodni melos u nastavi harmonike

1978 broj 3/5

Prema novom stvaralaštvu u kulturi

Redakcija JMT: Umjetnost = Humanizam i komunikacija — teze i rasprave

1979 broj 1/3

Sakač B.: Kompozitor — slušalac — muzičko djelo

Prošev T.: Umjetničko djelo i publika

Kermauner T.: Muzika kao naciotvorna akcija

Grlić D.: Filozofske pretpostavke mogućnosti recepcije glazbe

Ranković M.: O nepopularnosti nove muzike

Nema kulture naroda bez njegova vlastitog umjetničkog stvaralaštva

Sakač B.: Ja — slušalac

Radišić Đ.: Ugroženost čovjeka i položaj umjetnosti

Turkalj N.: Utjecaj umjetnosti na primaoca

Kuljerić I.: Aktivni prenosilac kompozicije: izvodilac

Mlinar S.: Izvodilac kao most između autora i slušalaca

Rupel D.: Problem solidarnosti umjetnika i društva.

### ZVUK

Broj 4 1979

Vuljević I.: Položaj kompozitora

Sakač B.: Gdje su stvarni problemi stimulacije muzičkog stvaralaštva

Pavičević S.: Pretpostavke društvenog vrednovanja umjetnosti

Kale E.: Kulturološki pristup umjetnosti

Vrančić J.: Kultura, oblikovanje, umjetnost

Radišić Đ.: U potrazi za izgubljenom Atlantidom

Mihelčič P.: Interpret in abčinstvo

Henneberg I.: Instrumenti i mehanizmi postojanja muzičkog djela

Sakač B.: Kultura i muzičko djelo

T.

## PRIKAZI

ARTI MUSICES, Croatian musicological review; Zagreb, 1979.

Pred nama je specijalni broj hrvatskog muzikološkog zbornika *Arti musices* na engleskom jeziku. To je drugi takav broj; izišao je koncem prošle godine. Sadrži šest priloga koji su već bili objavljeni po brojevima hrvatskog izdanja istog zbornika. O svim prilogima već smo na stranicama *Svete Cecilije* govorili osvrćući se na prijašnje brojeve zbornika.

Prvi prilog je Ive Supičića *Contemporary Aesthetics and Music* (Suvremena estetika i glazba). Izraz »estetika«, kaže Supičić, počeo se je upotrebljavati u 18. st., u približno današnjem smislu, a označuje, među ostalim, cjelinu skladateljskih zamisli pojedinog skladatelja, umjetničkog smjera, stila ili muzičkog razdoblja, a isto tako posebnu znanstveno-filozofsku disciplinu kojoj su prvi formalni predmet proučavanja bit i osnovne značajke glazbe, njezini najvažniji aspekti, njezin najdublji smisao i značaj.

Koraljka Kos se je u svom prilogu *Croatian Music Culture During the Period of the Renaissance* (Hrvatska glazbena kultura u razdoblju renesanse) potrudila da nam taj period hrvatske glazbe približi i osvijetli smještajući ga u kontekst naših i općih evropskih prilika, društvenih i glazbenih. Vrijednost njezina priloga je i u opširnoj bibliografiji, gotovo jedinoj, za taj period naše glazbe.

U biblioteci dominikanskog samostana u Starom Gradu na Hvaru Bojan Bujić je pronašao jedan rukopis mješovita sadržaja u kojemu se među ostalim nalazi dvoglasni rondel s hrvatskim tekstom. U svom prilogu *A Rondellus from Dalmatia* (Jedan rondel iz Dalmacije) Bujić ga pokušava transkribirati — što nije baš lako — i analizirati.



Radi naših teških povijesnih prilika i brojnih neprilika, prvi glazbeni časopis kod nas pojavio se je punih 150 godina nakon Matthesonove *Critica Musica*. U svojoj studiji *The First Musical Journals in Croatia* (Prvi glazbeni časopisi u Hrvatskoj) Josip Andreis govori, dakle, o *Sv. Ceciliji*, *Gustama* i *Glazbi*, o njihovim nastanku i često o vrlo brzom nestanku.

Krešimir Kovačević u *Music in Croatia and the Croatian Music Institute* (Glazbeno stvaralaštvo u Hrvatskoj i Hrvatski glazbeni zavod) konstatira da je Zavod imao glavnu ulogu, s većim ili manjim poletom i uspjehom, u glazbenom životu Zagreba i čitave Hrvatske.

Franjo Bilić svojim prilogom *The Historical Importance of the Croatian Music Institute Archives* (Povijesno značenje arhivskih zbirki Hrvatskoga glazbenog zavoda) upoznaje nas, prema inventarskoj knjizi s građom arhiva. Građa je, nažalost, sređena tek u jednom dijelu: Spisi Ravnateljstva. Taj je arhiv jedan od temelja budućnosti ustanove Hrvatskoga glazbenog zavoda i bogato polje za plodan znanstveni i istraživački rad iz područja glazbe kod nas.

Na koncu je još pridodan popis izdanja Muzikološkog instituta.

Tako ovaj časopis-zbornik donoseći ove odlične priloge uvaženih autora upoznaje međunarodnu javnost s radovima naših autora i općenito s našom glazbenom baštinom. Rodoljubna dužnost nalaže nam preporučivati ga i poklanjati.

Petar Zdravko BLAJIĆ

## ZBORNİK DALMATINSKIH KLAPSKIH PJESAMA, OMIŠ, 1979.

Često se govori o pravoj festivalomaniji kod nas, o korisnosti i nekorisnosti tolikih i takvih glazbenih i drugih festivala. Uz sve to možemo reći da je malo koji festival nastao tako spontano i s toliko nepretencioznosti i malo se je koji neforsirano održao, razvio i afirmirao kao Omiški festival.

Koncem prošle godine izišao je u Omišu *Zbornik dalmatinskih klapskih pjesama* koje su izvedene na festivalima u Omišu od 1967. do 1976. Dakle, sve pjesme u Zborniku su izvedene, ali sve izvedene nisu donesene, osobito ne iz onih prvih godina, jer gotovo nikakva dokumentacija nije sačuvana. Sigurno nijedan festival nije našu glazbu obogatio s takvim jednim Zbornikom, čija se vrijednost očituje u opsegu materijala (217 skladbi), u tehničkoj opremi (gotovo uzornoj notnoj kaligrafiji) i znanstveno-muzikološkoj obradi. Kad bi se sabrale pjesme s festivala od 1976. do ovogodišnjeg, bio bi to opet jedan veliki zbornik. Nadamo se da ga nećemo trebati dugo čekati, jer entuzijazam djelatnika oko festivala i ovog Zbornika veći je od poteškoća koje prate takav rad i pothvat. I zato, ako ijedan festival možemo pozdraviti i poželjeti mu dug vijek i stalan napredak, bez posebnih lokalpatriotskih tendencija, možemo to Omiškom festivalu. Izgleda da je sve sudionike i radnike oko tog festivala skupila i povezala samo ljubav prema lijevoj pjesmi, staroj i novoj, lijepoj i lijepo otpjevanoj, dalmatinskoj, južnohrvatskoj, klapskoj pjesmi, a sve bez nekih komercijalnih, ideoloških ili kakvih drugih primjesa. Pratite su ovaj festival dileme i iskušenja, i bit će toga i nadalje, ali velika ljubav i razumijevanje odgovornih mogli bi ga održati i obogaćivati na duži rok. Sve kad bi on prestao i već ove godine, on je izvršio svoju misiju: oživio je jedan repertoar, oživio je jedan način pjevanja, potakao je amaterski rad, istraživanja i skladanja itd. Isto to mogli bismo reći i za Zbornik.

Zbornik je tvrdog uveza, velikog formata, odličnog papira, jasnog i preglednog tekstovnog i notnog tiska, opsega 530 stranica, s više registara i s nekoliko uvodnih tekstualnih priloga na hrvatskom i prijevoda na engleskom jeziku. U stručnom uredništvu Zbornika nalaze se: Jerko Bezić, Ljubo Stipišić, Eduard Tudor, Josip Veršić i Radovan Vidović. Svaki od njih i na festivalima, gotovo od samih početaka, vrlo je aktivan. Izdavač je Festival dalmatinskih klapa Omiš, a urednici su Krešimir Kljenak i Josip Vlahović.

Jure Kaštelan će u svom prilogu *Riječ o ljudskom glasu* posebno istaći ono što su inače stari kršćanski pisci isticali, naime, da je ljudski glas najsavršeniji instrumenat: »Ali i bez želja za budućnost, omiški Festival je već do sada dao prostor i reafirmirao najsavršeniji od svih glazbenih instrumenata, a to je: ljudski glas. Festival je našao i opravdao svoj smisao.« U *Riječ izdavača* ističe se da su ove pjesme »zapisi punog dokumentarnog karaktera i značaja. Podaci dobijeni od klapa ili voditelja su tiskani s punom vjerom u njihovu ispravnost. Nikakvih provjeravanja nije bilo. Fiksiralo se, dakle, stanje, ono što je na festivalu bilo prikazano.«

Željko Rapanić u svom prilogu *Deset godina Festivala dalmatinskih klapa* prati festival po godinama i nastoji izvući najbitnije karakteristike, prati ih od uistinu amaterskih početaka, prati ih u izvodilačkom rastu i u dilemama: što je to uopće dalmatinska pjesma, što je to klapa..., govori o potrebi koncertne revalorizacije dalmatinske pjesme, da li je ta pjesma nešto živo ili samo zapis folklorit itd.

Etnološko-muzikološkom analizom Festivala, odnosno skladbe u Zborniku, analizira i klasificira Jerko Bezić, dok o tematici, jeziku i versifikaciji festivalskih pjesama u svom prilogu govori Radovan Vidović.

Spomenimo da se o problematici dalmatinske pjesme i klapskog pjevanja raspravljalo i na znanstvenom savjetovanju u Ruskamenu kraj Omiša 1970. i da se je u tisku i na radiju o tome pisalo i govorilo, što je sve proizišlo iz Festivala.

Uz svaku pjesmu u Zborniku doneseni su i neki podaci: redni broj i godina festivala, naziv klape koja je otpjevala pjesmu i mjesto djelovanja, ime i prezime voditelja klape, ime i prezime zapisivača napjeva, pjevača-kazivača, mjesto i godina zapisa, ime i prezime skladatelja, odnosno obrađivača napjeva, vrsta napjeva, način oblikovanja napjeva, usporedbe i posebne napomene, način oblikovanja stihova i objašnjenja manje poznatih riječi. Na desnoj stranici je notni prilog s tekstom, a na lijevoj polovini lijeve stranice dan je sveukupan tekst sa svim ponavljanjima i umecima, a na desnoj tekst bez ponavljanja i umetaka, onakav kakav je potreban za analiziranje.

U ovom, više formalnom prikazu knjige, nismo ulazili u stvarnu problematiku dalmatinske pjesme i klapskog pjevanja, u izvornost i ocjenu zapisa, obrade i izvedbe pjesama.

Napomenimo da su gotovo sve skladbe snimljene na gramofonskim pločama ili na magnetofonskoj traci za potrebe naše radio-difuzije koja je prenosila i uglavnom podržavala ovaj festival. Festival je svojim postojanjem doprinio, a i ovaj će Zbornik doprinijeti još više vitalizaciji, revalorizaciji i popularizaciji dalmatinske ili južnohrvatske pjesme i klapskog načina pjevanja.

Festivalu želimo dug život i stalni napredak, dok očekujemo novi Zbornik dalmatinskih klapskih pjesama već izvedenih na festivalima u Omišu ili onih koje će uskoro biti izvedene.

Petar Zdravko BLAJIĆ